

-“Ένα ἀπὸ τὰ συμπτώματα ἀδυναμίας τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος σήμερα, εἶναι ὅτι δὲν ἔχει ἀκόμη φτάσει στὸ σημεῖο νὰ δώσει μιὰ ποιοτική καὶ αὐτόνομη ἔκφραση τῶν ἐπαναστατημένων γυναικῶν. Εἶναι ^{γυναικῶν} πῶς ὁ βαθμὸς ἀνάπτυξης ποὺ πετυχαίνεται ἀπὸ τίς δυνάμεις ἔρνησης τῆς ὑπάρχουσας κοινωνίας βρίσκει μιὰν ἀλάνθαστη, ἀποφασιστική καὶ φανερὴ ἐκδήλωση στὶς σχέσεις μεταξύ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ στὸν τρόπο ποὺ ἡ ἔμμεση καὶ φυσική σχέση τῶν φύλων γίνεται ἀντιληπτή.

-‘Ο καταμερισμὸς τῶν ρόλων τῶν φύλων στὴν ἀλλοτριωμένη κοινωνία -κληρονομημένος ἀπὸ τὴ φεουδαρχική κοινωνία καὶ τὰ πρῶτα στάδια τῆς βιομηχανικῆς- μπορεῖ νὰ ὀριστεῖ σχηματικὰ ὡς ἑξῆς: ἡ θηλυκότητα συγκεντρώνει τίς ἀντι-ἱστορικές τάσεις τῆς ἀλλοτριωμένης ζωῆς (παθητικότητα, ὑποταγή στὴ φύση καὶ δεισιδαιμονία ποὺ συνεπάγεται ἀπὸ κἀτι τέτοιο) ἐπαναληπτικότητα, παραίτηση. ‘Ο ἀνδρισμὸς συγκεντρώνει τίς ψευδο-ἱστορικές τάσεις (μιὰ ὑποβιβασμένη ὁρμή γιὰ ἀγῶνα, οἷση, ψευτοενεργητικότητα, νεωπερισμὸς, ἐμπιστοσύνη στὴ δύναμη τῆς κοινωνίας, ὀρθολογισμὸς). ‘Ο ἀνδρισμὸς καὶ ἡ θηλυκότητα, εἶναι οἱ δύο συμπληρωματικοί πόλοι τῆς ἴδιας ἀλλοτρίωσης. Στὴν καινούργια βιομηχανική κοινωνία οἱ δύο αὐτοὶ πόλοι τείνουν, χάνοντας τίς ὑλικές τους βάσεις, νὰ μπλεχτοῦν μεταξύ τους γιὰ ν’ἀποτελέσουν τὰ εἰδικὰ χαρακτηριστικά τῆς μοντέρνας προλεταριοποίησης, ὅπου οἱ διαφορές τῶν φύλων διακρίνονται ὅλο καὶ λιγώτερο.

-Σ’ὅλες τίς ἐποχές, καὶ σύμφωνα μὲ τὴ φύση αὐτῶν τῶν ἐποχῶν, ποτὲ οἱ ἄντρες καὶ οἱ γυναῖκες δὲν ἀποτελέσαν δύο καθαροὺς τύπους. “Ὅποιο καὶ ἂν εἶναι τὸ φύλο τους, τὰ ἄτομα συνενώνουν μὲ πολλοὺς τρόπους τὰ στοιχεῖα τοῦ χαρακτήρα καὶ τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τῶν δύο φύλων. Παρ’ὅλα αὐτά, ἡ θηλυκότητα ἦταν πάντα ὡς τὰ τώρα τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ ἀλλοτρίωσης τῶν γυναικῶν, καὶ ὁ ἀνδρισμὸς τῶν ἀνδρῶν.

‘Αλλά, οὐσιαστικά, τὰ στοιχεῖα τῆς παλιᾶς θηλυπρέπειας ξαναεμφανίζονται.

τώρα στή γενικευμένη παθητικότητα του βασιλείου της σύγχρονης οικονομίας,,
άν και ο ανδρισμός-θηλυκότητα, απελευθερωμένες από τις ύλικές τους βάσεις,
ξανασεμφανίζονται και χρησιμοποιούνται αδιάρρητα και από τα δύο φύλα σαν μο-
ντέλα θεαματικής έκδήλωσης.

- Ένω στήν άλλοτριωμένη κοινωνία ή γυναίκα και ο άνδρας βρίσκονται όλο
και περισσότερο στο πεδίο της ισότητας (έκτός από τις περιπτώσεις που κυ-
βερνάει έκδομα ή πατριαρχία) έπειδή ή γυναίκα δέν μπορεί νά βρεϊ στον άρσε-
νικό της σύντροφο (πού εϊναι άοπλος όπως κι αυτή) ένα θαυμαστό και δυνατό
προστάτη, στο νέο επαναστατικό κίνημα ή γυναίκα ξεκινάει μέ τό νά ξαναβρί-
σκει τήν παλιά της θηλυκότητα μπροστά στήν κυριαρχία ενός κάποιου θεωρη-
τικού γοήτρου. Γιατί, για τό άτομο που δέν βρϊσκειται μέσα στήν θεωρητική
δραστηριότητα, ή θεωρία παρουσιάζεται σαν μία "έκάνδυτητα για γράψιμο", για
"σκέψη", ένα προϊόν έξυπνάδας, μία άτομική δημιουργία γεμάτη μυστήριο. Αυτό
εϊναι τό αποτέλεσμα του θεάματος ό φετιχισμός της θεωρίας γι' αυτούς που
βρϊσκονται άπ' έξω. Συχνά ή γυναίκα βρϊσκεται άναγκασμένη νά παραδεχθεϊ ότι
"δέν καταφέρνει νά γράφει" κι ότι δέν έχει κανένα ενεργό ρόλο στήν έπεξερ-
γασία της επαναστατικής θεωρίας σέ καταφανή αντίθεση μέ τον ενεργό ρόλο ό-
ρισμένων άνδρων μέ τους όποιους σχετίζεται. Σέ θέματα που έχουν σχέση μέ
τή θεωρία ή πρώτη της κίνηση εϊναι νά καταφύγει στους άνδρες που της φαί-
νονται "πιο άξιοι" άπ' αυτήν. Καταλήγει νά δυσπιστεϊ στή δικιά της σκέψη
πού παραλύει από έξωτερικά κριτήρια. "Όταν συμβαίνει ν' άπασχοληθεϊ μέ άνε-
ξερεύνητους χώρους σταματάει σύντομα γιατί σκέφτεται πώς άφοϋ κάτι τέτοιο
δέν έχει γίνει πριν, δέν έγινε έπειδή δέν άξιζε τον κόπο. 'Η σκέψη της,
όταν παρόλαυτα μπορεί νά έχει κάποια, παραμένει κενό γράμμα· ή γυναίκα δέν
προχωρεϊ ποτέ από μόνη της στις πρακτικές συνέπειες των σκέψεών της. Συχνά
κρίνει ένα άτομο πολύ γρήγορα ~~κάνοντας~~ μία υπεύθυνη εύγλωτη κριτική έκδο-
μα και πριν από τον άρσενικό φίλο ή φίλους της, αλλά μέσα στήν παθητικότη-
τά της σταματάει έκεί. "Όταν τό θέμα φτάνει σέ πρακτικές συνέπειες κρύβε-
ται πίσω από τους άνδρες. Οι σκέψεις και οι κριτικές της βάσεις γίνονται έ-
διωτικά, αφήνοντας στον ανδρισμό τή φροντίδα νά τις προωθήσει πρακτικά.

- Άλλά μ'αυτό τόν τρόπο στερεῖ τόν ἑαυτό της ἀπό μιάν ἄμεση ἐπέμβαση στό πρριβάλλον της. Ποτές δέν ἐπηρεάζει κάτι ἄμεσα κι ἐπομένως δέν μπορεῖ νά γίνεи θεωρητικός. Γιατί ἡ θεωρία εἶναι ἡ κριτική τῆς καθημερινῆς ζωῆς, εἶναι μιὰ διαδοχή ἀπό ἀνανεωνόμενες καί διορθωνόμενες ἐπεμβάσεις στίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων (πού εἶναι καί ὁ χῶρος ἀποτελεσματικότητας τῆς ἀλλοτρίωσης) δηλ. μιὰ σειρά ἐπεμβάσεων στήν κοινωνία. Ἡ θεωρία εἶναι μιὰ ἐπιχείρηση ἐπαναστατικοῦ μετασχηματισμοῦ, πού σημαίνει πῶς ὁ κάθε θεωρητικός δέχεται τόν δικό του ἀδιάνικο μετασχηματισμό. Ἡ θεωρία λοιπόν ἐδράζεται πάνω στήν κατανόηση, στά μπλοκαρίσματα καί στήν πρακτική τῶν ἀτόμων καί τῆς κοινωνικῆς ἱστορίας.

- "Αν οἱ ἄνδρες ἔχουν μιὰ φαινομενικά ἐπικρατέστερη θέση στό ἐπαναστατικό κίνημα, εἶναι ■ γιατί πολλοί ἀπ'αὐτοῦς μπαίνουν στόν ἐπαναστατικό ἀγῶνα μέ τά χαρακτηριστικά στοιχεῖα τοῦ ἀνδρισμοῦ -δηλ. στήν πραγματικότητα μέ ἐξίσου λίγα ἐπαναστατικά προσόντα (ἄλλά πού δέν ἔχουν ἀκόμα ἐκδηλωθεῖ τόσο ὡμά) καί μέ τήν ἴδια γιά τόν χαρακτήρα του ἀσυνείδητη αὐταρέσκεια, ὅπως οἱ γυναῖκες γιά τή θηλυκότητα -πού μπορεῖ νά δημιουργήσῃ αὐταπάτες μιὰ καί ἡ πρακτική τῆς θεωρίας ἀπαιτεῖ φαντασία, πραγματικό ἀγῶνα, αὐτοπεποίθηση κι ἐμπιστοσύνη στήν ἀτομική δύναμη- προσόντα πού ὁ ἀνδρικός χαρακτήρας ἔχει σέ κάποια ὑποβιβασμένη μορφή. Γιά νά πειστεῖ κάποιος γι'αὐτή τήν κρυμένη ἀθλιότητα τοῦ μοντέρνου ἐπαναστατικοῦ κινήματος ἀρνεῖ νά σημειώσουμε πῶς ἡ θηλυκότητα δέν θά μπορούσε νά γίνεи δεκτὴ ἐκεῖ μέσα δίχως τή συγκατάθεση τοῦ ἀνδρισμοῦ -ἢ τουλάχιστον δέν θά μπορούσε νά γίνεи δεχτεῖ γιά πολὺ.

- Ἡ γυναικεία παθητικότητα ἔχει τήν ἀνδρική ~~παθητικότητα~~ ἐνεργητικότητα σάν ἀντίποδα. Νέχρι τώρα παρατηρήθηκε κυρίως ἡ παθητικότητα γιατί εἶναι ἡ πιό χτυπητὴ ἀντίφαση σ'ένα κίνημα βασισμένο στήν αὐτονομία τῶν ἀτόμων.

- Οἱ ^{γυναῖκες} ~~πολλοί~~ πιά πολὺ κατέχονται ἀπ'τό θέαμα τῆς θεωρίας μέσα τους ὅσο εἶναι ὁλοκληρωτικά ξένες πρὸς αὐτήν. Καί δέν εἶναι τό παράδειγμα ἢ ἡ ἐπέμβαση τῶν ἀνδρῶν (πού κι οἱ ἴδιοι διακατέχονται ἀπ'αὐτὸ τό θέαμα) πού μπορεῖ νά γκρεμίσει τή μυθοποίησн τῶν γυναικῶν καί νά τίς κάνει νά καταλάβουν Ἦ

VIVO (=στήν πράξη, σ.Η.). τί είναι θεωρία. Παρόλαυτα ή παθητικότητα τῶν γυναικῶν δέν πρέπει νά κριτικαριστεῖ ἐπιφανειακά, δηλ. ὅτι δέν ξέρουν νά γράφουν ή δέν ξέρουν πῶς νά ἐκφραστοῦν αὐτόνομα, ἀλλά ριζικά, δηλ. ὅτι δέν ἔχουν καμιά ἄμεση καί πρακτική ἀποτελεσματικότητα κυρίως στίς σχέσεις τους μέ τούς ἄλλους. Θά πρέπει τά γραφτά κι ή σκέψη τους νά ἔχουν ἄμεσα συγκεκριμένα ἀποτελέσματα. Ὁ ἀνδρισμός κι ὁ ἀχτιβισμός πού δέν πρέπει νά ἔχει ἄλλο σάν "ὑποστήλωμα" τή θηλυκότητα καί τήν παθητικότητά της.

- Ὑπάρχει μιὰ φανερή αὐτάρεσκεια στή διατήρηση αὐτῶν τῶν ρόλων. Τό ἄλλοτριωμένο ἄτομο εἶναι ἀπρόθυμο νά ξεριζώσει ὅ,τι ἔχει ἀπωθήσει. Καί καθώς ὁ ἀνδρισμός-θηλυκότητα εἶναι συμπληρωματικά, ἔχουν ὅλη τή σταθερότητα τῶν φυσικῶν καί ἀναπότρεπτων φαινομένων. Στήν πραγματικότητα μέσα στήν ἔρνηση ν' ἀποτιναχτοῦν αὐτοί οἱ ρόλοι βρίσκεται ὀλκή ή παραδοχή τῆς ἄλλοτριωμένης κοινωνίας. Αὐτοί πού ^{ἰσχύ} ~~ἔχουν~~ρίζονται πῶς εἶναι ἐπαναστάτες λένε πῶς θέλουν ν' ἀλλάξουν τόν κόσμο καί τή ζωή τους. Στήν πραγματικότητα ὅμως ἐλπίζουν ὅτι θά τούς ἀλλάξει μιὰ ἐπανάσταση. Ἐπομένως παραμένουν παθητικά ἄτομα ἔτοιμα νά προσαρμοστοῦν (ἂν χρειαστεῖ) ἀλλά πού οὐσιαστικά φοβοῦνται κάθε ἀλλαγή. Εἶναι ἀκριβῶς τό ἀντίθετο τοῦ καταστασιακοῦ.

- Ἡ λύση γιά τίς ἀνεπάρκειες τῆς ἐπαναστατικῆς πρακτικῆς στό ξεκίνημα τῆς καινούργιας ἐποχῆς περνάει τώρα ἄμεσα μέσα ἀπ' τή λύση τῶν ἀνεπάρκειῶν τῶν ἐπαναστατημένων γυναικῶν. Δηλ. ἐπίσης μέσα ἀπ' τό ξεπέραςμα μιᾶς συγκεκριμένων ὁρίων ἀνδρικής πρακτικῆς, πού μέχρι τώρα ἔχει βολευτεῖ μέσα σ' αὐτές τίς ἀνεπάρκειες καί τίς διατηρεῖ. Εἶναι ἐπείγων στόχος γιά τήν κριτική τῆς καθημερινῆς ζωῆς τό νά καταστρέφει ὀριστικά τήν ἀνισότητα τῶν φύλων στήν ἐπαναστατική δραστηριότητα· νά καταστρέφει δηλ. τούς ἀντίστοιχους ρόλους πού καί τά δύο φύλα ἔχουν συγυρέσει μέσα στήν ἄλλοτριωμένη ζωή, τίς χαρακτηριστικές δομές τῆς θηλυκότητας-ἀνδρισμοῦ καί τούς περιορισμούς πού ἐπιβάλλουν στήν ἐπαναστατική ἐμπειρία.

- Ὑπάρχουν κυρίως δύο τύποι γυναικῶν στό ἐπαναστατικό κίνημα· οἱ περισσότερες εἶναι πρὸς τό παρόν οἱ γυναῖκες οἱ ἐφοδιασμένες μ' ἕναν προστάτη, Γίνονται δεκτές στόν ἐπαναστατικό χῶρο μέ τά χαρακτηριστικά τῆς θηλυκότη-

τας, έπειδή εκπροσωπούνται από έναν άνδρα. Οι άλλες εκπροσωπούνται μόνες τους. Γίνονται δεκτές έξαιτίας ενός παρελθόντος μέ κϋρος στο όποιο συμμετείχαν ή για μία ιδεολογία που έχουν καλά άφομοιώσει. Αύτές οι τελευταίες γίνονται δεκτές μέ τά χαρακτηριστικά του άνδρισμοϋ, όπως και οι άνδρες,

-Πολλές απ'αύτές τίς γυναίκες δέν θά πουν απολύτως τίποτε δημόσια, αρκούμενες στο να κάνουν σέ ιδιωτικό κύκλο τίς παρατηρήσεις που δέν είχαν τολμήσει να κάνουν. "Η δέν άνοίγουν τό στόμα τους παρά για να απαντήσουν στο άσήμαντο ένεϊνο είδος τών έρωτήσεων που πιστεύεται πως είναι οι μόνες που μπορούν ν'άπευθυνθοϋν σ'αύτές. "Η μπλεγμένες αϋθαίρετα σέ "θεωρητικές συζητήσεις", παρακολουθώντας άνήσυχα μέ τήν έκρη του ματιοϋ τους για τήν συγκατάνευση του προστάτη, δέν τολμοϋν να παραδεχθοϋν τήν άγνοιά τους σ'ένα θέμα και μπλέκονται στίς συγχισμένες σιέφεις τους ή επαναλαμβάνουν ό,τι. έχουν ακούσει μία και οι δυσκολίες τους σ'αυτόν τόν τομέα τούς φαίνονται έπαίσχυντες. "Άλλες έκθέτουν άνοιχτά τίς άνεπάρκειές τους βρίσκοντας δικαιολογίες για τούς έαυτούς τους στίς δυσκολίες που έχουν στο γράφιμο, αλλά **μήμ** μόνον στο γράφιμο σάν μία άνεξήγητη συμφορά έννοώντας πως παρόλαυτά σιέφτονται άξιοθαύμαστα." Η άναγνωρίζουν σ'αυτό ένα γυναικεϊο νουσοϋρι και νοιώθουν προστατευμένες έξαιτίας τής τιμιότητάς τους από μία άμεση κριτική. "Άλλες πάλι έκφράζονται μ'έπιθετικές έκδηλώσεις έναντ'ον τών άνδρϋν για να δείξουν ότι δέν βρίσκονται κάτω απ'τήν ισχύ κανενός άνδρα κι ότι σιέφονται αϋτόνομα. "Η άποαποικιοποίηση, κάθε φορά, απ'τό θέαμα τής θεωρίας είναι αϋτό που **α** παραλύει τίς γυναίκες.

-Έτσι οι μόνες σχέσεις που απομένουν συνήθως στίς γυναίκες είναι οι έρωτικές. Ένεϊ επίδεικνϋουν τήν εϋαισθησία τους, ξεσπάζοντας ιδιωτικά έναντίον τής θεωρίας, σάν κάτι κρύο κι άφη ημένο, και ξεγυμνώνοντας τίς "άνθρωπινες σχέσεις". Συχνά άναγνωρίζεται ότι οι γυναίκες έχουν μεγαλύτερη εϋαισθησία και λεπτότητα όταν πρόκειται να κρίνουν άνθρώπους. Αϋτό όφείλεται στο ότι έπίσης ο άνδρας έχοντας ένα σταθερό έλάχιστο όριο πραχτικϋν άπαιτήσεων είναι συγκριτικά πιο προσεχτικός όταν πρόκειται για κριτικές που θα έχουν πραχτικές συνέπειες. Προτιμοϋν να θαυμάζουν τή συντρόφισσά τους για

μιά τέτοια ικανότητα, πού δηλώνουν ότι οι ίδιοι τήν έχουν σ' ένα χαμηλότερο βαθμό - πράγμα πού χρειάστηκε να τήν άπωθήσουν- κι έτσι δικαιώνουν τή σχέση τους μ' αυτή τή γυναίκα. 'Η παθητικότητα και ή δημόσια άνυπαρξία τής γυναίκας πρέπει ν' αντισταθμιστούν από ένα μεγαλύτερο κρυφό πλούτο και ή μονογαμική δικαίωση του ζευγαριού έγκνεται σ' αυτή τή συμπληρωματική σχέση του άνδρα και τής γυναίκας. "Αν ή ευαισθησία είναι ακόμα ίδιοι τής θηλυκότητας είναι γιατί ή θεωρία δέν γίνεται αντιληπτή σαν αυτό πού είναι μια και οι άνδρες πού θεωρούνται "θεωρητικοί", θεωρείται πώς έχουν έλλειψη ευαισθησίας, ενώ στην πραγματικότητα ή θεωρία περιλαμβάνει τήν πρακτική εφαρμογή αυτής τής ευαισθησίας και λεπτότητας. Το μοντέρνο επαναστατικό κίνημα πρέπει να καταστρέψει και να ξεπεράσει αυτή τήν αντίθεση απόλαυσης-δραστηριότητας, ευαισθησίας-διαύγειας, σύλληψης-εκτέλεσης, συνήθειας-καινοτομίας, κλπ. 'Η αντίθεση θηλυκότητα-άνδρικήτητα αντιστοιχεί σ' ένα πραγματοποιημένο στάδιο τής ανθρώπινης ανάπτυξης.

-Τά άτομα πού είναι αποικιοποιημένα απ' το θέαμα μιας επαναστατικής θεωρίας, στην πραγματικότητα είναι αποικιοποιημένα απ' τήν ανάγκη να φανούν σαν αυτόνομα. Είναι γενικά ύποταγμα στην φαινομενικότητα. "Όσο ή θεωρία θα συνεχίζει να γίνεται αντιληπτή σαν προϊόν έξυπνάδας, σαν ή άτομική ικανότητα για "σκέψη" και για "γράφισι", και σαν τέτοια, πιθανή πηγή προσωπικού κύρους, οι άνδρες θα συνεχίσουν να θέλουν να "εμφραστούν" με κάθε τίμημα, και οι γυναίκες να θρηνούν πού δέν μπορούν να τους μιμηθούν.

-Τώρα μπαίνει το ζήτημα να γίνει αντιληπτή ή θεωρία σαν αυτό πού είναι. Πρέπει οι γυναίκες (οι άνδρες) να μὴν δέχονται να είναι οι πράξεις κάποιου σ' αντίθεση με τα λόγια του και να μὴν δένονται τήν ύπαρξη κριτικής χωρίς συνέπειες. Πρέπει να δώσουμε στην υποκειμενικότητα όλα τα δικαιώματά της προσφέροντάς της πρακτική κατέληξη. Κανείς δέν μπορεί πια να είναι διαυγής για τους άλλους αν δέν είναι και αντιστρόφως για τον εαυτό του. Το μοντέρνο επαναστατικό κίνημα πρέπει να γίνει άβιωτο για τον άνδρισμό και τή θηλυκότητα. Πρέπει να κρίνει τα άτομα με βάση τή ζωή τους.

τής JEANNE CHARLES.